



УДК 687.13.016

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ ШКІЛЬНОЇ ФОРМИ НА ОСНОВІ ПРИНЦИПІВ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Студ. І.В. Васильєва, гр. МГЗШМК-16
Науковий керівник проф. М.В. Колосніченко
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою роботи є вдосконалення процесу дизайн-проектування шкільної форми. Для цього на основі аналізу існуючих зразків шкільної форми, та сучасних підходів до дизайн-проектування необхідно визначити типові елементи трансформації та їх основні функції, встановити відповідність між ними і базовими принципами трансформації, розробити класифікацію видів і принципів конструктивної реалізації функцій трансформації дитячого шкільного одягу і гардеробу, класифікацію елементів трансформації та схему типів та видів структурних зв'язків деталей і елементів шкільної форми, що підлягають трансформації.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес дизайн-проектування шкільної форми. Предметом дослідження є сучасна шкільна форма з елементами трансформації як окремих видів дитячого шкільного одягу так і гардеробу в цілому.

Методи та засоби дослідження. У роботі використано традиційні та сучасні методи дослідження: принципи і методи систематизованого аналізу, експериментальні і статистичні методи отримання і обробки інформації, використано текстові, статистичні і графічні програми Microsoft Word, Microsoft Excel, Xara 3D, Coral Draw X6 тощо.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. В роботі набула подальшого розвитку методика дизайн-проектування дитячого одягу основі принципів трансформації, для чого вперше розроблено класифікацію елементів трансформації, класифікацію видів і принципів конструктивної реалізації функцій трансформації дитячого шкільного одягу і гардеробу, схему типів і видів структурних зв'язків деталей та елементів шкільної форми, що підлягають трансформації.

Результати дослідження. Комфортність – один з основних показників якості сучасного дитячого одягу. При проектуванні дитячого одягу, в тому числі і шкільної форми, важливо враховувати особливості розвитку дитини та динаміку росту тіла та окремих його частин [1, 2]. Підвищенню задоволення споживчих вимог до дитячого одягу сприяє створення виробів, які забезпечують трансформацію за зовнішнім виглядом, формою, призначенням, розмірними характеристиками, забезпечуючи збільшення термінів експлуатації. Трансформація в цьому випадку виступає, як морфологічна особливість, при якій одяг набуває здатності змінювати свої просторові характеристики, формувати нові властивості та видозмінювати функцію [1, 3].

Сьогодні продукт дизайну повинен втілювати дух творчості і не тільки викликати у дитини потяг до свободи і розкнутості у спілкуванні з речами, але й стимулювати до продовження творчості. Ще одна тенденція сучасного дизайну – прагнення перетворити сам процес використання одягу у розвагу, у творчу діяльність, яка викликає позитивні емоції та приносить радість. Ігрові елементи передбачаються багатьма дизайнерами в процесі носіння одягу [3]. Такі можливості можуть бути закладені в формах, що трансформуються, в елементах, що пристібаються, в різних доповненнях і аксесуарах, які можуть замінювати один одного.

Трансформація одягу – це здатність швейного виробу істотно змінювати свою форму, силует, функціональне призначення та властивості за допомогою рухомої конструкції, тобто це здатність одягу до видозмінення і перетворення. Метою



проектування одягу, що трансформується, є забезпечення багатьох важливих функцій життєдіяльності дитини, так як він створений для динамічного способу життя та різноманітних ситуацій використання, які характеризуються частою зміною подій [1-3].

Трансформація забезпечується наступними засобами: перетворення однієї форми в іншу; трансформація деталей всередині однієї форми – тобто зміна величини форми (складання, розгортання, віднімання, пристібання). Трансформація моделей одягу досягається шляхом використання роз'ємно-з'єднаних між собою деталей, які можуть від'єднуватися-приєднуватися, розсуватися-зсуватися, згортатися-розгортатися за рахунок таких з'єднувальних елементів як гудзики, кнопки, тасьма «блискавка», текстильна тасьма, зав'язки, шнури тощо. Це дозволяє повністю видозмінювати модель одягу, надавати їй нових властивостей, змінювати її призначення та функції, подовжувати термін експлуатації. За допомогою знімних деталей та елементів трансформації можна не лише змінювати форму виробу, а й його зовнішній вигляд та призначення. Трансформація просторової структури забезпечується методом агрегування, який передбачає зборку виробів з готових вузлів. Трансформація одягу може здійснюватися за рахунок різних конструктивно-технологічних рішень і допоміжних елементів, таких як роз'ємно-з'єднані між собою деталі, куліси, пати тощо, а також таких елементів як гудзики, кнопки, тасьма «блискавка», текстильна тасьма тощо. Для удосконалення дизайн-проектування дитячого одягу на основі виконано аналізу було систематизовано різноманітні елементи внутрішньої і зовнішньої трансформації конструкції дитячого шкільного одягу та розроблено схему зв'язків деталей та елементів, які підлягати трансформації.

На основі проведеного аналізу різних видів та комплектів шкільної форми та дитячого одягу дітей було також запропоновано класифікацію видів і принципів конструктивної реалізації функцій трансформації дитячого шкільного одягу і гардеробу, яка включає назву принципу трансформації та його характеристику, визначення основної функції, яка забезпечується, та засобів реалізації кожного принципу трансформації. В розробленій класифікації визначено типові конструктивно-технологічні рішення реалізації кожного виду трансформації.

Висновки. Запропонована в роботі класифікація видів і принципів конструктивної реалізації функцій трансформації дитячого шкільного одягу і гардеробу забезпечує створення якісних зразків сучасного одягу для школярів зі збільшеним терміном експлуатації виробів, з підвищеними показниками естетичності, функціональності та ергономічності при зменшенні витрат при проектуванні та експлуатації виробів. Запропоновані класифікації надають можливість для створення інформаційної бази елементів трансформації для подальшого використання, створюючи передумови для її розширення та оновлення. Такий вид інформації доцільно використовувати при дизайн-проектуванні одягу в автоматизованому режимі.

Ключові слова: принципи трансформації, трансформація, шкільна форма, елементи трансформації, дитячий одяг.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Куренова С.В. Морфологическая трансформация при проектировании детской одежды. / С.В. Куренова, Т.В. Бескоровайная // Швейная пром-сть, –1998. – №4. – С. 34–35.
2. Васильева І.В. Розробка підходу до створення нових форм дитячого зимового одягу методами дизайн-проектування. / І.В. Васильева // Теорія та практика дизайну. Технічна естетика. НАУ. – 2015. – №8. – С. 26-33.
3. Гайдук Л.М. Сучасні технології моделювання і художнього оздоблення одягу. Навчальний посібник / Л.М. Гайдук, І.В. Васильева – К.: КНУТД, 2008. – 142с.